

Bent Hindrup Andersen (EL):

Vi er enige i intentionerne i SF's forslag: Når det drejer sig om kvælstofudledning fra landbruget, skal man gøre alt, hvad man kan for at begrænse den. Det er ikke det samme som med pesticider, for dem kan man skaffe sig af med. Men når det drejer sig om kvælstoffet, skal det ned på et niveau, så det går ind i den naturlige balance med den omgivende natur.

Med hensyn til de ting, der er foreslået i SF's beslutningsforslag, er der en del af dem, jeg godt kunne tænke mig at stille nogle spørgsmål om. Jeg er sådan set enig i, at hovedproblemet er, at man i dag samlet tilfører alt for meget kvælstof og desuden tilfører det i en forkert form. Det er især handelsgødningen, men også gyllen, der lettere udvaskes til grundvandet end dybstrøelse.

Derfor mener jeg, at hvis man for alvor skulle gøre noget ved det, skulle man i første omgang satse på at få udfaset kunstgødningen, altså få den ud af systemet efter en årrække. Derigennem ville man i øvrigt også kunne opfylde de næste to punkter uden det bureaukrati, hvor man skal definere normerne og tildelingerne med henblik på – som der står i forslaget – ad den vej at få begrænset brugen af kunstgødning og hæve udnyttelsesgraden af husdyrgødningen. Det vil komme helt af sig selv i en situation, hvor man ikke har så nem adgang som i dag til handelsgødning.

Når vi kigger på punkt 4, som drejer sig om overforbrugsafgiften på kvælstof, vil jeg sige, at i princippet er jeg sådan set enig i, at man skal have en afgift. Men det skal være en, som skaber en økologisk kappestrid – forstået på den måde, at der gerne må være et meget lavt bundniveau. Hvis man overskrider normerne, kan man jo allerede få bøder i dag. Det er sådan set udmærket, så jeg mener, at forslaget fra hr. Kristen Touborg her kommer til at sætte sig mellem to stole: Enten laver man en økonomisk mekanisme, der til al evighed udsletter sig selv, kan man sige, når niveauet er i bund, eller også, vil jeg godt spørge hr. Kristen Touborg: Hvor er bøderne henne, som de eksisterer i dag, når man overskrider den tildelte norm i det forslag, som er fremsat her? Der vil jeg så sige, at det er den samlede totaltilførsel af kvælstof, der er interessant, og det er en god ting at få sat fokus på. Det er ikke det, man har brugt så mange kræfter på før.

Når det så drejer sig om de våde enge, er jeg sådan set enig i, at det var en god idé at få det

ind som en aktionsplan, altså forstået på den måde, at man kiggede på den udmærkede aktionsplan, der er lavet på det økologiske område. Der synes jeg, at det burde måske være landbrugsministeren og miljøministeren, der sammen lavede en aktionsplan for, hvordan man kom videre med våde enge og naturgenopretning.

Men for Skjern Å, som jo nu er ved at være på plads, er der netop sket det, at der er kommet en væsentlig større del ind af arealer, der skal bruges som våde enge, for derigennem at få en effektivisering af den selvrensende effekt, som jo er en enkel og simpel måde, og som jeg mener, vi skal have også.

Selv om vi har forestillet os, vi har omlagt det hele som økologisk landbrug, vil der stadig være brug for at samle noget af kvælstoffet op i våde enge omkring vores åer og vandløb. Så jeg synes, at det faktisk er en god ting, at man får lavet en aktionsplan for det og også nærmere begynder at se på, hvad er det for områder, hvor det skal ske, så det ikke kun er nogle løse ordninger.

Når det så drejer sig om punkt 5 – det kom jeg til at springe over – det var efterafgrøderne, og dem vil jeg gerne knytte nogle kommentarer til. Det er rigtigt, at det er efterafgrøderne, der er kernen. Der hjælper det sådan set ikke som landbrugsministeren at sige, at der jo er store arealer med vinterafgrøder. Problemet med vinterafgrøder – de er jo med i handlingsplanen for kvælstof – er, at det så giver ekstra udvaskning af pesticider, fordi man sprøjter i den periode, hvor der er allerstørst udvaskning.

Samtidig er en vinterafgrøde jo en lillebitte plante, der ikke suger meget kvælstof, så det helt store problem er sådan set, at man har lavet vinterafgrøderne i stedet for efterafgrøder. Sådan som det står her, så foreslår hr. Kristen Touborg, at det er alene på de områder, som man ikke er forpligtet til at lægge ud som vinterafgrøder, man skal lave efterafgrøder. Det, jeg mener, man skal lave en plan for, er, at efterafgrøderne erstatter vinterafgrøderne. Det er dér, der er noget at hente både på pesticider og på kvælstof.

Så endelig omkring fremme af den økologiske omlægning synes jeg, at det er en fin aktionsplan, hvor det gælder om at fylde rammerne ud. Og det, der peges på her, er det, der hedder anbefaling 51 i aktionsplanen, og jeg er egentlig ikke enig i den måde, som hr. Kristen Touborg gør det her på. Han lægger sig fast på, at økolo-